

Torsdagen den 24 oktober

Kl. 12.00–12.36
14.00–15.02

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 3 och 4 oktober justerades.

§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2019/20:60

Till riksdagen

Interpellation 2019/20:60 Infrastruktur i hela landet

av Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 8 november 2019.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.

Stockholm den 22 oktober 2019

Infrastrukturdepartementet

Tomas Eneroth (S)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

§ 3 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2019/20:31 till civilutskottet

§ 4 Svar på interpellation 2019/20:31 om prioritering av brottsoffer

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru talman! Mikael Strandman har frågat mig varför regleringen som skyddar visst skadestånd mot utmätning fortfarande är oförändrad, med tanke på de utfästelser jag gjorde för två och ett halvt år sedan.

Att stärka brottsoffers ställning är en viktig och prioriterad fråga för regeringen. Regeringen har bland annat sett till att brottsofferstödjande organisationer nu har mer resurser än någonsin. Det brottsförebyggande arbetet och regeringens aktiva arbete med att utforma en straffrättslig lagstiftning som står i samklang med vår tids värderingar och behov är också ett viktigt led i sammanhanget. Sådana åtgärder kan förhoppningsvis leda till att det blir färre brottsoffer.

Att det finns ändamålsenliga regler om ersättning till brottsoffer är naturligtvis också av betydelse för att stärka brottsoffers ställning. Regeringen avser att se över nivån på kränkingsersättning till brottsoffer. Det kan vara lämpligt att i det sammanhanget även titta på den reglering som skyddar visst skadestånd mot utmätning, eftersom frågorna ingår i ett komplext system och har samband med varandra.

Jag kommer därför att återkomma i frågan om brottsoffers möjlighet att få utmätning av skadestånd som någon har fått från staten på grund av att han eller hon har varit frihetsberövad.

Anf. 2 MIKAEL STRANDMAN (SD):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för hans svar. Jag är dock inte helt tillfreds med svaren.

Framför mig här har jag debattartiklar ända tillbaka till 2007 där denna fråga har tagits upp. Flera instanser – höga polischefer, Brottsofferjouren, jurister – har uttalat kritik mot denna lag. Anledningen till detta är att denna lag är djupt stötande.

Det är nämligen så att de flesta som får dessa höga ersättningar för att ha suttit frihetsberövade är personer som ingår i kriminell verksamhet på olika sätt. Deras häktningar har inte på något vis varit oskäligen. Men i Sverige är man oskyldig om man är frisläppt eller friad i domstol.

Det kan också vara så att personen i fråga är oskyldig. Jag kan förstå intentionen med lagen, alltså att staten måste ge ett skadestånd – ett plåster på såren. Denna person har inte heller kunnat arbeta under denna tid och kommit efter med räkningar och så vidare. I denna del kan jag förstå att detta skadestånd ska vara skyddat för utmätning till civilrättsliga skulder.

Jag kan däremot inte förstå varför man inte har gjort ett undantag i utsokningsbalken och i detta undantag stadgat att om det finns skulder till tidigare brottsoffer borde skadeståndet inte vara skyddat från utmätning.

Om man väljer att göra på detta sätt och skydda hela beloppet betyder det faktiskt att man prioriterar de kriminella eller före detta kriminella framför de brottsoffer som har fått lida för vad dessa människor har gjort.

Av denna anledning skulle jag vilja fråga vad det är som får regeringen att dröja med att införa denna ändring och göra ett undantag i utsokningsbalken.

Jag har även en fråga om det som justitie- och migrationsministern säger i slutet av interpellationssvaret: ”Regeringen avser att se över nivån på kränkingsersättning till brottsoffer. Det kan vara lämpligt att i det sammanhanget även titta på den reglering som skyddar visst skadestånd mot utmätning, eftersom frågorna ingår i ett komplext system och har samband med varandra.”

Jag anser inte att de har något samband med varandra. Det är två helt olika lagar. Kränkingsersättningen stadgas av brottsskadelagen, medan skyddandet mot utmätning stadgas i utsökningsbalken. Ingen av dem är grundlagar. Det hade varit hur lätt som helst för er att redan för 10–15 år sedan – eller för dem som då var ansvariga – ändra på detta och ta bort denna lag som är stötande för det allmänna rättsmedvetandet, alltså att skydda hela det skadeståndsbelopp som den som har suttit häktad får och göra ett undantag som innebär att om det finns tidigare skulder till brottsoffer ska de naturligtvis först regleras.

Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru talman! Mikael Strandman hänvisar till debattartiklar så långt tillbaka som 2007. Denna fråga har diskuterats under lång tid. Jag kan inte svara för det som hände under 2007–2008 då vi hade en annan regering.

Men jag kan försäkra Mikael Strandman om att detta är en fråga som handlar om något som jag länge har velat ändra, som jag vill ändra och som vi nu kommer att kunna ändra.

Jag vill först säga att det finns ett drag i denna interpellation som handlar om varför regeringen inte har gjort mer och varför regeringen inte har gjort detta tidigare. Jag vill bara påminna om att vi har haft en mycket hög reformtakt på det rättspolitiska området under dessa år. I dag undertecknade jag den 205:e propositionen som Justitiedepartementet har överlämnat till riksdagen – 205 propositioner och lagförslag under dessa fem år. Det handlar om ett trettiotal straffskärpningar, en kraftig utökning av polisutbildningen och investeringar i kameraövervakning på brottsutsatta platser. På brottsoffersidan nämner jag i mitt interpellationssvar att Brottsofferjouren nu har mer pengar att röra sig med än någonsin tidigare. Kvinnojourerna har vi förstärkt med 400 procent under dessa år. Vi börjar också se effekter när det gäller rättsväsendet i övrigt. Detta gjorde vi under den förra perioden.

Nu ligger det en ny period framför oss, och vi planerar för den perioden. Det som kommer att vara det viktigaste under denna mandatperiod är att genomföra 34-punktsprogrammet, det vill säga de riktade åtgärderna mot gängkriminalitet. Denna punkt finns inte med i 34-punktsprogrammet, men vi kommer att kunna genomföra den ändå.

Min uppfattning är att det i grunden är stötande att dessa tillgångar inte kan utmätas. Jag ska göra det tydligare vad det egentligen handlar om. Vi kan ha en situation då en gängkriminell person har dömts för ett antal brott och blivit dömd att betala skadestånd till exempelvis brottsoffren. Men det finns inte några utmätningbara tillgångar på hans konto, och därmed kan han inte betala någonting. Efter en tid blir han misstänkt för nya brott, häktas för dem och sitter i häkte ett tag. Om dessa brott inte går till åtal får han skadestånd eller ersättning för den tid som han har suttit häktad. Det kan vara ganska stora belopp. För den första månaden är det kanske 30 000 kronor och för den andra månaden 20 000 kronor. Sitter man sex månader i häkte och sedan släpps kan den samlade summan vara upp till 130 000 kronor skattefritt. Man betalar alltså ingen skatt på dessa pengar. Då är ordningen den att även om han står i skuld till brottsoffer sedan tidigare kan inte dessa pengar utmätas. Det tycker jag, som sagt, är stötande.

Därför kan jag glädja Mikael Strandman med att vi nu har fått pengar i utredningsbudgeten – Regeringskansliet har en budget för utredningar – så att vi kommer att kunna göra en översyn av detta regelverk. Vi kommer även att titta på lite andra frågor, som jag nämner i interpellationssvaret. Detta kommer vi att kunna ändra på under denna mandatperiod. Jag har bett mina tjänstemän att skriva direktiv till denna utredning, och vi kommer att återkomma så fort vi är färdiga med dessa direktiv så att Mikael Strandman kan se vilken typ av ändringar det är som vi vill göra. Men detta är en reform som jag verkligen vill genomföra.

Anf. 4 MIKAEL STRANDMAN (SD):

Fru talman! Tack för svaren, statsrådet! Det låter glädjande att ni nu är på banan för att göra detta. Dock är jag fortfarande lite fundersam.

Jag har här en artikel från Sveriges Radio för två och ett halvt år sedan där du lovade att skyndsamt titta på detta och återkomma. Ni har ju ändå resurser, och just den här lagstiftningen är inte så komplicerad. Det hade alltså gått ganska enkelt att komma in med en proposition till riksdagen och få den bifallen. Detta är nämligen ingen höger-vänsterfråga; jag tror att de flesta ser det moraliskt felaktiga i den här lagen, som innebär att hela skadeståndsbeloppet är skyddat från utmätning och att det inte finns undantag för skadestånd till tidigare brottsoffer.

Jag undrar därför fortfarande varför det har dröjt så länge. Är det kanske så att statsrådet ändå inte tycker att frågan att prioritera brottsoffer framför de kriminella är särskilt viktig? Hade statsrådet tyckt att det var en viktig fråga tror jag nämligen att detta hade kunnat gå snabbare.

Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är också så att man inte kan göra allt samtidigt. Det är inte bara den här frågan som är viktig för brottsoffer; ofta får de ersättning från Brottsoffermyndigheten i stället, om den person det handlar om inte kan betala. I stor utsträckning får de alltså sina pengar ändå.

Jag tror att det är viktigare för brottsoffer att veta att gärningsmannen tas, att brottet klaras upp och att det blir en dom. Det är viktigare att veta att det finns tillräckligt stora polisiära resurser och att det finns strafflagstiftning som är tillräckligt stark för att brotten ska kunna klaras upp. Det tror jag är det allra viktigaste för brottsoffren. Det behöver också finnas goda resurser till brottsofferjourer och kvinnojourer, vilket vi nu som sagt har ökat. Det finns mer pengar än någonsin i de systemen.

Det är därför vi har prioriterat just detta. Vi utbildar tre gånger så många poliser nu som vi gjorde för fem år sedan, och vi har startat två nya polisutbildningar i Malmö och Borås. Vi har skärpt straffen i ett trettiotal fall, bland annat för de brott som de grovt gängkriminella begår – till exempel grovt vapenbrott. De gäller även de flesta grova våldsbrott, de allvarligaste narkotikabrotten och ett stort antal andra brott. Jag tror som sagt inte att det går att hitta någon period i svensk historia då man har haft en lika hög reformtakt på det rättspolitiska området som den vi har haft under de senaste fem åren.

När man påbörjar en ny period tittar man på vad man ytterligare ska göra. Vilka grejer måste vi rätta till? Då har jag sett att detta är en sådan fråga som vi bör gå på. Därför har vi nu utredningspengar även till den här

frågan, och utredningen kommer inte att behandla enbart den frågan – även om jag vill att den ska prioriteras, så att den snabbt kommer till riksdagen – utan utredningen kommer också att titta på exempelvis en höjning av kränkingsersättningen generellt sett. Det gäller även ersättning till anhöriga, där det i dag är för dåligt stöd, och ett antal sådana frågor.

Det handlar om att generellt sett ge brottsoffer en stärkt rätt till skadestånd, och det blir en stor reform som kommer att ligga framför oss under den här mandatperioden.

Anf. 6 MIKAEL STRANDMAN (SD):

Fru talman! Det jag kan säga är att det är glädjande att ni har satt igång med dessa förbättringar på området, statsrådet. Men jag tycker ändå att det är skrämmande att det ska behövas näst intill systemhotande brottslighet för att ni ska komma till skott.

Du säger att det för brottsoffret bara är viktigt att få pengar, och det tror jag inte riktigt på. Jag tror att det även är viktigt för brottsoffret att se att den som har skadat en faktiskt får ett straff och inte en massa pengar. Hade jag själv varit brottsoffer hade jag tyckt det var mycket stötande om den kriminelle fick behålla pengarna och inte var tvungen att betala en del av dem till mig i och med den skuld han hade till mig som brottsoffer. Jag tror alltså att det är viktigt av den anledningen – att ge en upprättelse till brottsoffret, som då kan se att den kriminelle inte får behålla de här pengarna utan att de i stället går till att reglera skulder till tidigare brottsoffer. Det är en moralisk fråga.

Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Nja, vad jag sa är att det viktigaste för ett brottsoffer kanske är att se att brottet klaras upp – att en person blir dömd för det. Sedan har vi ett system där man också kan få ersättning för den skada man lidit.

Det är klart att det är viktigt att vi ser till att ändra regelverket även i denna fråga, men man måste som sagt ta en sak i taget. Detta är inte heller en fråga som Sverigedemokraterna har drivit särskilt hårt, Mikael Strandman; ni har inte motionerat i denna fråga under den här mandatperioden. Det är dock en fråga jag gärna vill ta i och som vi vill ändra på, och jag har som sagt bett mina tjänstemän att börja skriva utredningsdirektiv så att vi under den här perioden ska kunna genomföra en riktigt bra reform för brottsoffer, där detta är en del.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 5 Svar på interpellation 2019/20:37 om folkomröstning om invandringpolitiken

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Richard Jomshof har frågat kultur- och demokratiministern samt ministern med ansvar för idrottsfrågorna Amanda Lind om hon

kan tänka sig att verka för att en folkomröstning om invandringspolitiken hålls i Sverige.

Interpellationen har överlämnats till mig.

Den 14 juni 2019 beslutade regeringen att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté som ska ta ställning till den framtida svenska migrationspolitiken. I kommittén deltar samtliga åtta riksdagspartier, däribland Sverigedemokraterna.

Jag konstaterar att migrationspolitiken är föremål för en omfattande debatt och behandlas ingående inom ramen för de beslutsförfaranden som den representativa demokratin tillhandahåller.

Jag avser därför inte att verka för en sådan folkomröstning som Richard Jomshof efterfrågar.

Anf. 9 RICHARD JOMSHOF (SD):

Fru talman! Svensk invandringspolitik har under lång tid varit väldigt extrem. Det spelar ingen roll om vi gör en jämförelse med våra nordiska grannländer eller om vi gör en jämförelse med övriga Europa. Det svenska asylmottagandet är till och med större än våra nordiska grannländers sammanlagda mottagande, och till detta kommer det jag anser vara en massiv och oansvarig anhöriginvandring.

Resultatet är tydligt: Sverige var en gång ett tryggt, stabilt och homogent land men kännetecknas i dag i stället alltmer av splittring, segregation, ett ökat utanförskap och en ökad otrygghet. Stenkastningar, bilbränd-er, överfall, misshandel, personrån, sexuella övergrepp, överfalls- och gruppvåldtäkter har kommit att bli allt vanligare – inte bara i våra invand-
rartäta förorter utan även i den svenska stads- och gatubilden rent allmänt. Till detta kommer en accelererande islamisering, en importerad antisemi-
tism och en importerad grov, gängrelaterad kriminalitet med återkomman-
de uppgörelser, skjutningar och sprängningar.

Samtidigt kan vi se hur den svenska välfärden inte räcker till utan håller på att raseras, detta som en direkt följd av just denna politik. Det har gått så långt att svensk invandringspolitik till och med ifrågasätts i våra nor-
diska grannländer. Man förlöjligar Sverige för vår politiska inriktning och för det man anser vara ett dysfunktionellt ledarskap, och jag håller ju med. Det görs med rätta.

Allt fler människor och familjer försöker förtvivlat flytta från dessa områden – från otrygghet och våld, totalhavererade skolor och så vidare – men problemet är att det snart inte finns någonstans att flytta. Det finns snart ingen kommun eller landsända som är förskonad från problemen från det jag anser vara massinvandringens skadeverkningar. Detta sociallibera-
lernas mångkulturalismexperiment håller på att rasera precis allt.

Fru talman! Jag tackar naturligtvis justitie- och migrationsministern för svaret på min interpellation. Jag anser dock att det är otillräckligt, och jag anser att det är felaktigt.

Det stämmer inte att migrationspolitiken är föremål för omfattande de-
batt – i alla fall inte om man med det menar att den skulle vara objektiv, saklig eller korrekt. Den som har vågat säga ifrån eller ifrågasätta det jag många gånger anser vara ett totalt vansinne har förlöjligats och smutskas-
tats. Ibland har människor hotats och misshandlats. Vissa har blivit ut-
slängda av sina fackförbund, och andra har blivit av med sina arbeten. Samtidigt har socialister och liberaler, många gånger med hjälp av medier-

na, spridit alltifrån skönmålningar och halvsanningar till rena lögner om invandringspolitik.

Det är anmärkningsvärt att det svenska folket aldrig har tillfrågats om detta – om det vill ha den här massinvandringen, om det vill ha det här samhället och om det vill vara en del av det jag anser vara ett mångkulturmexperiment. Svenska folket har aldrig tillfrågats om detta. En rad undersökningar som har gjorts sedan 90-talets början visar i själva verket att det är en liten minoritet som har drivit på den här politiken. Man har aldrig haft det svenska folkets stöd i frågan.

Därför är det märkligt att man inte har tillfrågat svenska folket om de vill ha detta. Man har satt sig på någon sorts höga hästar och drivit igenom något som det svenska folket inte vill ha.

Sverige håller på att slitas sönder. Vi är på väg in i en situation där svenska folket är på väg att bli en minoritet i sitt eget land. För mig är det självklart, fru talman, att man då är öppen och tydlig med vad som håller på att hända och att man frågar det svenska folket om de vill ha den destruktiva politik som till exempel Socialdemokraterna förespråkar eller en mer ansvarsfull politik, som Sverigedemokraterna förespråkar.

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi har ingen massinvandring till Sverige. Sanningen är att antalet asylsökande är det lägsta på 13 år, och av dem som kommer till Sverige och söker asyl är bifallsandelen 27 procent. Det är alltså mer än två tredjedelar av dem som ansöker om asyl som faktiskt inte får asyl och som därmed får lämna Sverige.

Richard Jomshof målar upp en mörk bild av brottsutvecklingen. Det är korrekt att vi har problem med gängkriminalitet och med skjutningar och sprängningar. Där har vi ett stort åtgärdsprogram som vi började att dra igång redan förra mandatperioden med fler poliser, höjda straff, ökad kameraövervakning och bättre verktyg för poliserna. Vi måste helt enkelt stampa ut gängkriminaliteten ur de utsatta områdena; det är en av våra allra viktigaste frågor.

Men man måste också ha lite sans och balans i retoriken. Jag påstår – och det är så – att det är lägre risk att dödas i Sverige i dag än vad det var för 30 år sedan. Detta beror på att det dödliga våldet per capita har minskat. Vi har ungefär ett hundratal fall av dödligt våld per år, och det har vi haft under ganska lång tid. Samtidigt har befolkningen ökat. Detta rimmar dåligt, skulle jag vilja säga, med den mycket mörka katastrofbild som Richard Jomshof så gärna vill måla upp.

Massinvandring har vi inte, utan vi är tillbaka i en situation då vi har kontroll på dem som kommer till Sverige. Denna kontroll ska vi behålla. Vi behöver långsiktighet i migrationspolitiken. Det var därför vi tillsatte den parlamentariska kommittén, och där sitter ju Sverigedemokraterna. Richard Jomshofs egen partiordförande Jimmie Åkesson sitter i denna kommitté för att diskutera bland annat hur vi ska göra efter att den tillfälliga lagen löper ut.

Vi stramade ju åt lagstiftningen så att den nu är nere på EU:s miniminivå. Frågan är hur regelverket ska se ut när lagstiftningen löper ut om två år. Jag kan garantera alla som lyssnar på denna debatt att jag inte tänker

Prot. 2019/20:25
24 oktober

Svar på
interpellationer

medverka till att vi återigen tappar kontrollen på det sätt vi gjorde 2015. Dit ska vi inte igen.

Richard Jomshof vill ha en folkomröstning. Hur skulle alternativen i den folkomröstningen se ut? Frågan man Sverigedemokraterna skulle väl alternativen vara att vi antingen ska ta emot invandrare eller att vi inte ska ta emot några invandrare.

Man ska veta att det andra alternativet, att inte ta emot några invandrare, i praktiken skulle innebära att Sverige får mäla sig ut ur en lång rad internationella sammanhang. EU kan vi ju inte vara kvar i, och samma sak gäller för de internationella konventioner som FN har satt upp. Europarådet kan vi knappast heller vara kvar i. Detta skulle bli konsekvenserna om vi, likt Nordkorea, skulle dra ned rullgardinen, stänga gränserna och säga att ingen människa får lov att komma till Sverige.

Det är därför dessa frågor lämpar sig för en parlamentarisk kommitté. Jag tror inte att Richard Jomshof kan producera ett alternativ i en folkomröstning som skulle kunna ta in dessa nyanser.

Vi har 60 miljoner flyktingar i världen – män, kvinnor och barn som kan gå under om de inte får möjlighet att få en tillflyktsort. Erfarenheterna av andra världskriget var just att alla länder i sådana lägen ska ställa upp för att hjälpa dem som flyr från tortyr, krig eller andra umbäranden. Det är detta som är asylrätten – rätten att söka asyl och att få skydd om man riskerar förföljelse eller död. Den asylrätten tänker jag värna.

Anf. 11 RICHARD JOMSHOF (SD):

Fru talman! Såväl antalet som andelen av dem som är utrikes födda i Sverige har ökat kraftigt. År 2000 utgjorde andelen utrikes födda drygt 10 procent av befolkningen. I dag är det närmare 20 procent, och då är asylsökande och illegala invandrare inte inräknade. Det är alltså en fördubbling på 20 år, och då talar vi endast om dem som är utrikes födda.

Att det tidigare har funnits en ganska stor andel utrikes födda i Sverige från grannländer som Finland, Polen eller Norge är inte konstigt, för de är just grannländer och länder som vi har en gemensam historia med. Inte minst gäller detta Finland, som vi har en 600-årig historia med. Som vi vet finns det ju även en svensk minoritet i Finland. Det finns mycket som förklarar oss och våra grannländer.

Men det vanligaste landet bland dem som är utrikes födda i Sverige är inte längre Finland, utan Syrien och Irak har gått om Finland. Då talar vi inte om en förändring på hundratals år, som den vi har haft med Finland, utan vi talar om några tiotal år eller endast några år. Resultatet är tydligt; vi ser det i förorter och i kommuner i form av utanförskap, segregation, splittring, havererad välfärd, våld och islamisering.

Fru talman! Det har naturligtvis alltid funnits invandring till Sverige, och det är klart att det ska finnas invandring till Sverige även fortsättningsvis. Man kan ta upp 50- och 60-talen som ett tydligt exempel på när det kom människor från Europa till Sverige för att arbeta i svensk industri. Den invandringen var ju någonting vi behövde – den var fördelaktig, till skillnad från den invandring vi ser nu, som är tärande. Det är raka motsatsen, därav de problem vi i dag ser.

Det är tydligt att migrationsministern inte förstår problemet med den politik man faktiskt driver. Socialdemokraterna är de facto ansvariga för de problem vi i dag ser. Varje gång en ung pojke misshandlas eller rånas

och varje gång en ung flicka utsätts för övergrepp eller i värsta fall kanske till och med gruppvåldtas är det en följd av denna politik, och då bär Socialdemokraterna ett indirekt ansvar för händelsen.

I ett nummer av Dagens Samhälle från år 2012 kan man läsa artikeln ”Framtidens Sverige finns i Botkyrka”. I artikeln uttalar sig såväl Stefan Löfven som kommunstyrelsens ordförande om den socialdemokratiskt styrda kommunen.

Vad är det då som gör kommunen så speciell? Vad är det som har skett i Botkyrka som gör att man vill att det som sker där i dag ska ske i Sverige i morgon? Vad är det som har hänt? Vad är det som gör det så speciellt?

Om man läser artikeln ser man att det är Sveriges mest internationella kommun, att svenskarna är i minoritet och att etnisk mångfald är en tillväxtfaktor. Man kan också läsa att lintottarna aldrig kommer tillbaka och att befolkningens nya sammansättning här ses som något önskvärt och framtidsinriktat. Det är alltså önskvärt och framtidsinriktat att svenskarna blir en minoritet i sitt eget land. Där har vi, om jag tolkar artikeln rätt, framtidens Sverige om Socialdemokraterna får bestämma.

Plötsligt börjar jag förstå varför vi har drygt 2 miljoner utrikes födda människor i Sverige. Det är framtidens Sverige man bygger. När situationen dessutom är sådan att Socialdemokraterna tappar väljare är man tvungen att fylla på med nya lydiga socialister som är villiga att rösta på Socialdemokraterna.

Jag kan ha full respekt för att man tycker så. Det är helt okej; man får tycka så. Jag gör det dock inte, utan jag tycker att det är jättemärkligt.

Det vore ändå klädsamt att fråga det svenska folket om man ställer upp på denna politik eller inte och om det svenska folket är villigt att ge bort sitt eget land, för det är precis det som det handlar om. Jag anser att det är djupt odemokratiskt och djupt föraktfullt mot det svenska folket att inte göra så.

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Så har vi då hört denna retorik ett varv till. Det är inte första gången som det talas på detta sätt.

Jag verkar i en tradition som bygger på solidaritet, medmänsklighet, internationell samverkan och allas lika värde. Det är detta som i grunden styr det socialdemokratiska partiet.

Richard Jomshof verkar i en annan tradition. Den traditionen bygger på att odla hat, att odla misstro mellan etniska grupper, att hetsa mot invandrare, att skylla alla samhällsproblem som över huvud taget går att finna på någon annan och på att peka ut den gruppen samt på att framställa människor som har en annan etnisk bakgrund som obegåvade, som korkade, som mindre värda och som farliga. Detta är genomgående i Socialdemokraternas retorik så gott som alltid. Det är detta den går ut på – syndabockstänkandet. Alla problem ska skyllas på invandrarna.

Richard Jomshof glömmer att av de människor vi pratar om är det i dag över 1 miljon löntagare på svensk arbetsmarknad som är födda i andra länder. Richard Jomshof talar om tärande. Alltså, vi talar om industriarbetare, undersköterskor, lärare, läkare och butiksanställda – hundratusentals människor som är födda utomlands men som varenda dag går till jobbet för att arbeta för det land som är vårt gemensamma hem – Sverige. De

Prot. 2019/20:25
24 oktober

Svar på
interpellationer

arbetar för dig, Jomshof, de arbetar för mig, de arbetar för oss, de arbetar för våra barn och de kommer att arbeta för oss när vi blir äldre och en dag ska in i äldreomsorgen.

Då säger Jomshof att nu ska vi folkomrösta om invandring och bedriva kampanjer för eller emot invandring. Det har bedrivits sådana kampanjer förr i Sverige.

Jag lade precis ifrån mig Ola Larsmos bok *Djävulssonaten*, som handlar om retoriken på 30-talet och hur man drev kampanjer just mot exempelvis att Sverige under den tiden skulle ta emot judar. Det mest kända mötet var i Uppsala studentkår 1939, Bollhusmötet. Då handlade det om ifall Sverige skulle ta emot en grupp judiska läkare från Tyskland. Då, fru talman, gick den tidens Jomshofar upp i talarstolen och sa precis det som Jomshof säger i dag. De varnade för allt hemskt som skulle inträffa om Sverige skulle göra detta.

Främmande folkelement kallade man det på den tiden. Jomshof använder andra ord, men han menar exakt samma sak. Stoppa judeimporten, sa de. Jomshof använder andra ord, men han menar exakt samma sak.

Fru talman! Den tidens socialdemokrater stod på andra sidan. De sa: Vi måste visa medmänsklighet och humanism i den värld som vi lever i.

Fru talman! Det här är varken första eller sista gången som vi har den här debatten; den kommer att fortleva.

Vad tror ni hände efter kriget? Jo, alla den tidens Jomshofar sprang och gömde sig i skogen när det gick upp för dem vad den här typen av retorik hade inneburit på riktigt.

Fru talman! Min åsikt är att Sverige ska ta ett ansvar för flyende människor, men inte mer än vi klarar av, inte tillbaka till 2015, inte på ett oreglerat och kaosartat sätt utan med ordning och reda men med bevarad medmänsklighet och humanism.

Anf. 13 RICHARD JOMSHOF (SD):

Fru talman! Det finns väldigt mycket att säga om det senaste inlägget från statsrådet. Det är anmärkningsvärt. Men jag är inte förvånad för det är så det brukar låta från statsrådet, en i grund och botten ganska otrevlig och oförsämd människa som har svårt att hålla sig till saklig och korrekt retorik.

Näväl, nytt dystert rekord: 45 sköts ihjäl 2018, kvinna i 30-årsåldern död efter skottlossning i Malmö, pojke i 13–14-årsåldern skjuten i Huskvarna, facket sätter stopp och inga väktare jobbar i Rinkeby, 112 barn har rånats i Göteborg bara i år, 50 ungdomar håller Växjö city som gisslan, misstänkt gruppvåldtäkt i Stockholm.

Den här listan, fru talman, kan göras enormt lång. Det här är bara ett litet urval efter några enkla sökningar som jag gjorde i går kväll. Det är ett litet urval som tydligt visar vad den politik som Morgan Johansson företräder har lett till. Det är väldigt tydligt vilket enormt misslyckande det mångkulturella samhället de facto är. Det ökande utanförskapet, den ökade splittringen, den ökade segregationen och det allt våldsammare och otryggare samhället hänger ihop med den politik som Socialdemokraterna och Morgan Johansson företräder.

Jag beklagar att justitie- och migrationsministern inte verkar förstå det här. Jag beklagar också den väldigt låga nivån på retoriken, för skulle man prata om vad som egentligen hände på 30-talet skulle det inte alls vara den skönmålning som statsrådet gör. Tvärtom var Socialdemokraterna ett parti som kröp ganska lydigt efter de tyska nazisterna.

En sista kommentar när det gäller huruvida invandringen minskar eller inte: I år kan vi kanske räkna med 100 000 människor till Sverige, alltså 1 procent av Sveriges befolkning på ett år. Det är som en stad av Helsingborgs storlek till Sverige på ett år.

Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag kan nog leva med att Richard Jomshof tycker att jag är otrevlig och oförskämd. Så fort man ger lite mothugg till Sverigedemokraterna får man höra det där. Men det börjar kanske bli dags att sätta ned foten mot er på ett lite tydligare sätt, så att ni får känna på vad det handlar om när man verkligen sätter sig emot er argumentation.

Richard Jomshof, åk till koncentrationslägren i Tyskland och läs listorna över döda socialdemokrater och fackföreningsmän som hamnade där när nazisterna tog över! Sedan kan vi tala om historien. Stå inte här och försök göra någon historieförfalskning, historierevision, för den debatten kommer du att förlora.

Fru talman! För mig spelar det ingen roll om man är svart eller vit. Begår du brott ska du buras in. Det måste vara samma regler som gäller rakt av. Här skiljer vi oss åt, för Sverigedemokraterna bryr sig i praktiken inte om brott som svenskar begår. Jag ser aldrig sverigedemokrater reagera när det är en etnisk svensk som har begått ett brott, utan ni använder kriminalpolitiken för att driva fram frågor i er invandringspolitik. Det är inte brotten ni är emot, utan det är invandringen. Det är det som skiljer oss åt.

Det arbete som vi nu har börjat sätta i sjön när det gäller att bekämpa gängkriminaliteten kommer vi att fortsätta med. Jag är övertygad om att med rätt resurser, fler verktyg för polisen och hårdare straff kommer vi att kunna stampa ut också den allra mest allvarliga gängkriminaliteten. Men blanda inte ihop det här med någon allmän invandringsdebatt! Det ställer jag inte upp på.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.36 på förslag av andre vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

§ 6 Statsministerns frågestund

Effekterna av gymnasielagen

Anf. 15 ULF KRISTERSSON (M):

Fru talman! 7 250 var antalet vuxna utan asylskäl som regeringen gav uppehållstillstånd förra året med den så kallade gymnasielagen. Lagen fick hård kritik av Advokatsamfundet, SKL, Unicef och polisen. Upprördast av dem alla var Lagrådet. Det sa att gränsen har nåtts för vad som är acceptabelt i fråga om hur lagstiftning kan utformas. Men ni lät er inte stoppas. Ni baxade lagen genom riksdagen. Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna röstade nej.

Nu har verkligheten kommit i kapp. Socialstyrelsen larmar om hemlöshet och prostitution. Sveriges Kommuner och Landsting slog förra veckan fast att dagens situation är ohållbar, som de skriver. De varnar för utbredd psykisk ohälsa och växande parallellsamhällen.

Vad gör då regeringen? Justitieministerns enda svar på kritiken är att, som han säger: Lagen gäller. Det är inte aktuellt med en översyn.

Alla tar nu skada av politiken. Decennier av ogenomtänkt ryckighet måste få ett slut. I Sverige måste den enkla principen råda: Ett ja ska vara ett ja, och ett nej ett nej. Den som kommer hit ska veta att man förväntas och välkomnas att bli en del av det svenska samhället. Den som får avslag måste lämna landet, inte fastna i hemlöshet eller parallella samhällen.

Min fråga till statsministern är mot denna bakgrund: Vad svarar statsministern, nu och i denna kammare, på Sveriges Kommuner och Landstings nödrop?

(Applåder)

Anf. 16 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Det är regeringen med Socialdemokraterna och Miljöpartiet som har lagt om migrationspolitiken. Den som gällde före, och också under den förra regeringen som Ulf Kristersson ingick i, var inte hållbar. Vi fick en situation 2015 som vi var tvungna att hantera. Därför har vi lagt om migrationspolitiken. Det är därför den är mer restriktiv nu. Det är också därför vi ser att antalet människor som söker asyl i Sverige har sjunkit betydligt från den tiden.

Samtidigt har ungdomar en möjlighet att få en utbildning när de är här. Vi tyckte att det var ett ganska humant skäl. Att ge ungdomar utbildning gör inte ont. Jag tycker att det är att föra det för långt att säga att ökning av hemlöshet och prostitution har direkt med en lagstiftning att göra. Det är att ta det väl långt.

Nu ligger migrationspolitiken fast. Det ska den göra. Under tiden som vi har lagstiftningen, och vi har förlängt den tillfälliga, ska en parlamentarisk kommitté arbeta fram den nya, långsiktigt hållbara migrationspolitiken. I den ingår åtta av riksdagens åtta partier.

Jag hoppas att vi kan samarbeta i den. Jag hoppas att alla partier kommer att lägga fram sina förslag i kommittéarbetet, och så får vi ta fram en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Jag hoppas att Moderaterna orkar vara med hela vägen i det arbetet så att vi kan slutföra en bred överenskommelse om en långsiktigt hållbar migrationspolitik.

Anf. 17 ULF KRISTERSSON (M):

Fru talman! Jag uppfattade inte det glasklara svaret på frågan: Vad gör statsministern nu åt SKL:s nödrop?

Gymnasielagen borde aldrig ha införts. Det absolut sämsta som regeringen nu skulle kunna göra är att övergå till regelrätt amnesti. Det vore principiellt farligt och fel. Det skulle sända ett budskap till omvärlden att Sverige är ett land som emellanåt beviljar amnestier och göra Sverige ännu mer intressant och attraktivt för asylsökande utan asylskäl.

Min andra fråga till statsministern, med förhoppning om bättre tur den här gången, är: Kan statsministern här och nu garantera att amnesti inte är aktuell för den grupp vi nu pratar om?

(Applåder)

Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag har precis förklarat. Nu har vi en politik som gäller. Vi har förlängt den tillfälliga lagen i två år. Den parlamentariska kommittén är tillsatt. Åtta partier möts för att diskutera hur en långsiktigt hållbar politik ska se ut. Det är vad som gäller. Då hoppas jag att Moderaterna till skillnad från i andra diskussioner orkar hålla distansen ut så att vi kan få en bred överenskommelse.

(Applåder)

Regeringens syn på invandringen

Anf. 19 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Fru talman! Jag vill hävda att migrationspolitiken är vår tids stora ödesfråga med tanke på vad den har betytt för alla delar av samhället. Det är gigantiska kostnader som går ut över välfärden men också sociala problem i form av segregation, utanförskap, splittring i samhället och så vidare.

Nu har vi, som vi hörde under den förra frågan här, fått en lite ny situation i vårt land där man till slut från regeringspartierna kände sig tvingade att göra någonting därför att situationen blev ohållbar. Det är något som jag tror att alla välkomnar. Vi har en tillfällig lagstiftning. Vi har en kommitté som ska titta på den mer långsiktiga migrationspolitiken. Det är gott så.

Nu har frågan ställts till statsministern ett antal gånger under de senaste veckorna. Statsministern ger uttryck för att vi bör ha en mindre invandring än vad vi har i dag. Vice statsministern har å andra sidan kontrat detta med att vi bör ha en större invandring än vad vi har i dag.

Fru talman! Den enkla frågan till statsministern, som jag känner att ingen har fått något riktigt svar på än, är: Vilken är regeringens hållning? Ska vi ha en större invandring, eller ska vi ha en mindre invandring?

Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Vi tar det igen. Vi har lagt om migrationspolitiken. Den är mer restriktiv nu. Den måste vara långsiktigt hållbar. Vi har förlängt den tillfälliga lagen i två år. Under de två åren ska vi arbeta fram en bred överenskommelse om en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Där deltar åtta partier.

I regeringsförklaringen, som jag läste upp för ett tag sedan i riksdagen, står så här: ”I samarbete med andra medlemsstater arbetar Sverige för ett gemensamt asylsystem i EU där medlemsstaterna solidariskt delar på ansvaret för människor på flykt.

Den svenska migrationspolitiken ska vara rättssäker, effektiv och human. Politiken måste vara brett förankrad. En parlamentarisk kommitté har fått regeringens uppdrag att lämna förslag om en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Asylrätten ska värnas.”

Det är regeringens politik. Det är våra två partier som har lagt om migrationspolitiken. Det är våra två partier som lade fram den tillfälliga lagen. Det är våra två partier som har lagt fram förslag om att den tillfälliga lagen förlängs och likaså tillsatt den kommitté som nu ska arbeta. Det är regeringens formella politik på migrationsområdet.

Låt oss nu arbeta för att se till att få en långsiktigt hållbar och bred överenskommelse om migrationspolitiken. Det måste nu vara vår uppgift.

Anf. 21 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Fru talman! Jag håller med om att det måste vara vår uppgift. Det var inte det jag frågade efter. Min fråga gällde att oavsett vad statsministern förde fram i regeringsförklaringen är det uppenbart att den har tolkats på olika sätt av våra två regeringspartier, där den ena parten hävdar att invandringen ska bli mindre och den andra parten, det vill säga Miljöpartiet, tycker att invandringen ska bli större.

Svaret här är inte tyvärr inte glasklart. Därför måste jag ställa frågan igen: Vilken är regeringens uppfattning? Ska invandringen vara mindre än den är i dag, eller ska den vara större än vad den är i dag?

Det kan inte vara jättesvårt att svara på den frågan. Den är väldigt konkret.

Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Regeringens politik är precis den som jag läste upp. Så har vi åtta partier som sitter i en parlamentarisk kommitté, och jag utgår från att åtta partier också ger uttryck för hur man vill att framtidens politik ska se ut. Det kommer slutligen att avgöras i kommittén – hoppas jag. Jag hoppas att kommittén kan komma fram till en bred överenskommelse, och då utgår jag från att alla de åtta partierna ger sin syn på hur det ska se ut i framtiden.

Vad som gäller här och nu är regeringens politik. Den politiken har jag redogjort för i mitt första inlägg, och det är den som gäller. Punkt.

(Applåder)

Lagförslag om tillträdesförbud

Anf. 23 ANNIE LÖÖF (C):

Fru talman! Vi har tyvärr alldeles för länge sett hur snabbare gång på gång stjäls från butiker, hur ungdomsgäng trakasserar och stör på bibliotek runt om i Sverige och hur kvinnor och flickor utsätts för kränkningar och sexuella trakasserier i badhus. Tyvärr kan vi också konstatera att det inte sällan är samma förövare som begår brott, som stör verksamheter och som

också kan återkomma till samma plats och göra om precis samma sak igen. Det är helt ohållbart.

Centerpartiet lade redan 2017 en motion i riksdagen om att införa ett tillträdesförbud i butiker så att den som har dömts för att ha stulit eller misskött sig i en butik kan nekas att gå dit igen – portas, helt enkelt. Vi har också föreslagit tillträdesförbud till simhallar för personer som på mycket goda grunder kan misstänkas ha misskött sig.

Nu har även regeringen utrett frågan om tillträdesförbud. Utredningens förslag välkomnas av bland annat Svensk Handel, Sveriges Kommuner och Landsting och Polismyndigheten. Min fråga till statsministern är: När får vi se ett skarpt lagförslag från regeringen om att verkligen införa detta så att vi kan ta ytterligare välbehövliga steg på vägen mot att skapa och bygga en ny trygghet för alla?

(Applåder)

Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag är helt överens med Annie Lööf om den beskrivningen av verkligheten. Vi måste göra någonting åt detta, och det var av det skälet utredningen tillsattes.

Sedan måste regeringen naturligtvis bereda utifrån utredningssvaret. Vad finns det för för- och nackdelar med olika lösningar? Där finns inte bara svart och vitt, utan det finns olika syn på effektiviteten i olika förslag.

Vi kommer alltså att bereda detta, men vi har ingen annan ambition än den som Annie Lööf ger uttryck för: Sköter man sig inte på allmän plats måste det synas. Vi accepterar inte vilket beteende som helst på allmän plats.

Vi måste få bereda detta i vanlig ordning, så därför kan jag tyvärr inte ge något datum för när ett sådant förslag kommer. Men vi arbetar på det.

Anf. 25 ANNIE LÖÖF (C):

Fru talman! Tack, statsministern, för svaret! Självklart är det så att lagstiftning måste vara noggrant analyserad och rättssäker. Men det här är samtidigt en fråga som har uppmärksammats i många år. Motioner har lagts här i riksdagen, och det har debatterats. Svensk Handel, till exempel, har efterlyst detta i ett flertal år. Polismyndigheten är positiv till förslaget.

Det utredningen föreslår är just att beslut om ett eventuellt tillträdesförbud ska fattas av åklagare för att motverka godtycklighet och för att värna rättssäkerheten. Sett till att väldigt många genom åren har påtalat problem med trakasserier, upprepad brottslighet och ordningsstörningar måste vi kunna ta steg framåt här.

Jag hör vad statsministern säger och vill än en gång bara understryka frågans vikt. Kan statsministern ge ett löfte om att ett lagförslag på detta område är en prioriterad fråga för regeringen och någonting som kan läggas fram i riksdagen så skyndsamt som möjligt?

Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Eftersom det är den här regeringen som nu tar tag i frågan måste vi samtidigt få arbeta så som grundlagen säger att vi ska arbeta, det vill säga strukturerat och systematiskt så att vi har ett beredningsunderlag när vi väl går till beslut med ett förslag till proposition.

Prot. 2019/20:25

24 oktober

Statsministerns
frågestund

Jag kan alltså inte ge någon tidtabell. Arbetet pågår, och det är klart att vi vill ha fram all den lagstiftning som vi arbetar med så snabbt som möjligt. Jag konstaterade vid dagens regeringsammanträde att vi beslutade om proposition 205, tror jag att det var, från Justitiedepartementet sedan vi tillträdde – proposition 205! Vi arbetar alltså med ett antal, och vi arbetar så snabbt vi någonsin kan.

(Applåder)

Satsningar på välfärden

Anf. 27 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Fru talman! Nästa år försvinner värnskatten, och det är framför allt rika män i Danderyd och Djursholm som blir de tydliga vinnarna på regeringens budget. De kan köpa sig ytterligare en SUV och glatt korka upp och skåla i champagnen.

Samtidigt får vi hela tiden rapporter från kommun efter kommun om stora neddragningar. I äldreomsorgen dras det ned på personal. De gamla får tillbringa allt fler timmar ensamma. Avgifterna för maten höjs. Möjligheterna till utevistelse dras in. Man har till och med diskuterat att sänka inomhustemperaturen på äldreboenden.

Men det är inte bara äldreomsorgen som drabbas. Barnen och skolan drabbas också. I Nordmaling läggs den öppna förskolan ned. I Stockholm drabbas också förskolor. I Göteborg blir det färre specialpedagoger på gymnasiet, och på vissa håll dras läxhjälpen in helt och hållet. På Tjörn, en kommun där elevantalet ökar, ska samtidigt 45 tjänster bort inom skolans område. Det här är några av väldigt många exempel.

I våras stod statsministern här på frågestunden och pratade om att regeringen gör satsningar på välfärden – speciella satsningar på sjukvården och skolan och generella satsningar på kommunerna i stort. Men utvecklingen går ju åt helt fel håll. Slopad värnskatt ger 6 miljarder mindre i statskassan. I fyra av fem kommuner görs nedskärningar i verksamheterna nästa år.

Min fråga till statsministern är: När kommer de rejäla satsningarna på välfärden som statsministern pratade om på frågestunden i våras?

Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! En viktig satsning påbörjades redan den förra mandatperioden. Då gjordes en satsning på 35 miljarder kronor till svensk välfärd. Vi har nu 100 000 fler anställda i den svenska välfärden jämfört med när regeringen tillträdde. Vi måste fortsätta med detta, och därför tillkommer det ytterligare generella 20 miljarder under den här mandatperioden. Som jag sa tidigare görs det flera satsningar speciellt på skolan, sjukvården, äldreomsorgen och så vidare.

Vad gäller värnskatten är det viktigt att hålla i minnet att oavsett vilket av de två regeringsalternativen som var på tal i januari hade värnskatten tagits bort. Det var tre högerkonservativa partier som var överens om att värnskatten skulle bort vid det tillfället, och vi fick det som ett inslag i den januariöverenskommelse som slöts.

Man ska också komma ihåg att en stor omfördelning i vårt samhälle sker i välfärdssystemet. Det är det som gör det möjligt för vanligt folk att

faktiskt få vård när de vill ha det, skola och äldreomsorg när föräldrarna blir gamla och så vidare.

Välfärdssystemet i sig är alltså omfördelande, och då fanns det två val i Sveriges riksdag i vintras: ett alternativ där värnskatten tas bort och man inte gör de här satsningarna på välfärden och ett annat där värnskatten också tas bort men där satsningar på välfärden finns som en väldigt stark pelare.

Det tänker vi fortsätta med under hela denna mandatperiod. Vi vet att vi kommer att behöva göra mer, och det återkommer vi till. Men det handlar om 20 miljarder i generellt stöd till kommunerna och därutöver speciella satsningar på respektive välfärdssektor.

Anf. 29 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Fru talman! Det stämmer att jämlikheten ökade med budgetarna under den förra mandatperioden. Det stämmer också att 6 miljarder mindre i statskassan på grund av slopad värnskatt var med i det här alternativet och kanske i ett annat alternativ.

Statsministern har pratat om att öka den generella välfärden. Ändå är det 6 miljarder i minskade intäkter som värnar dem som har det mest och 5 miljarder i generella satsningar på välfärden.

Det här drabbar även S-styrda kommuner. Ludvika kommun drar ned på äldreomsorgen. Där är det fråga om 12 miljoner på ett år. Det är mycket i en liten kommun. Ytterligare neddragningar blir det 2020. En annan kommun där S styr är Hudiksvall, och där ska man minska med 60–70 miljoner de kommande åren.

Fortfarande satsar man mer på de rika i Danderyd och Djursholm än på välfärden. När kommer satsningarna, statsministern?

Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Satsningarna påbörjades förra mandatperioden, och de fortsätter. Lägg bara ihop det som görs på sänkningar av pensionärsskatten, höjningar av pensionerna och höjningar av taken på bostadstillägg. De motsvarar ungefär det som görs. Lägg därtill det som görs för de generella bidragen till kommuner och landsting, och lägg därtill det som görs för skolan, sjukvården och så vidare, så blir det helt andra tal när man jämför med värnskatten.

Det är fortfarande det generella välfärdssystemet som är garanten för omfördelningen i samhället, och det är därför som regeringen i samarbete med Centern och Liberalerna har ett program för dessa satsningar hela mandatperioden, inte bara i år utan även nästa år och nästa år.

Tidsplan för lagförslag om tillträdesförbud

Anf. 31 EBBA BUSCH THOR (KD):

Fru talman! I veckan talade jag med Mikael Ovrell, som driver en närbutik i Kortedala. Han är handlare, precis som sin far och farfar före honom. Familjen har drivit butiken sedan 1952. Men Mikael har funderat över att lägga ned. På bara några år har brotten fullkomligt exploderat i omfattning. När det var som mest kunde det vara sex till sju incidenter om dagen i hans butik.

Prot. 2019/20:25

24 oktober

*Statsministerns
frågestund*

Mikael har blivit hotad och trakasserad, och hans personal har blivit hotad och attackerad. Personalen har trakasserats. För vad? För att de säljer potatis, falukorv och närproducerade tomater till dem som bor i närområdet.

En man som Mikael känner igen väl är dömd sex gånger för stöder enbart i just den butiken. Efter den senaste domen tog det bara tolv timmar innan han var på plats i butiken igen.

Med ett tillträdesförbud skulle handlaren kunna ringa polisen direkt när en känd kriminell går in genom butiksdörren. Ett lagförslag finns färdigt. Det var remitterat och klart i mars. Även om frågan redan har ställts tidigare, vill jag ändå ställa frågan igen. Vad är det som gör att ett sådant förslag om tillträdesförbud inte kan presenteras före jul?

En del av invändningarna har handlat om rörelsefriheten och den fria rörligheten, men vad händer när man värnar den fria rörligheten för kriminella mer än hederligas äganderätt och rätt till fri rörlighet? Vad är det som gör att det är omöjligt för regeringen att presentera ett skarpt förslag till riksdagen före jul?

Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Det må bli tråkigt, men jag får lämna samma svar som till Annie Lööf. Det är klart att vi har samma uppfattning om hur man ska sköta sig på allmän plats, i offentligheten och gentemot andra människor, att visa respekt och inte bära sig åt hur som helst. Det är därför som lagförslaget arbetas fram successivt.

Men grundlagen ålägger regeringen att göra den beredning som ska göras. Det är ansvarigt statsråd som vet tidsplanen. Jag kan inte tidsplanen. Det är ett antal propositioner som ska behandlas i Regeringskansliet, och jag har inte den tidsplanen. Men vi arbetar så snabbt som det någonsin går.

205 propositioner har Justitiedepartementet arbetat fram och regeringen sedan fattat beslut om sedan vi tillträdde. Det får nog anses vara rejält bra arbetat eftersom det är mycket som ska göras.

Vi är helt överens om att brottsligheten måste bekämpas. Det är därför som vi har höjt straffen för ett trettiotal brott, och det är därför som vi för till så mycket resurser till polisen. Det ska bli fler poliser så att det går snabbare för dem att komma dit när Mikael ringer.

Det är minst en fördubbling av antalet poliser som utbildas nu jämfört med tidigare. Snart är det en tredubbling. Nu kommer 500–700 poliser varje halvår. Senast i våras anställdes omkring 560 poliser.

Det är så vi måste ta oss an denna fråga, och lagstiftning arbetar vi med så snabbt det någonsin går. Men det finns ett beredningskrav enligt grundlagen, och därför kan jag inte ge ett exakt datum.

Anf. 33 EBBA BUSCH THOR (KD):

Fru talman! Inte i dag, inte i morgon, men en dag. Så låter det.

Det är samma ord som den 21-åriga flickan som jobbade i butiken i Kortedala fick höra av de kriminella som höll fast henne och sa: Inte i dag, inte i morgon, men en dag när du går hem kommer vi att våldta dig. Det är samma män som dyker upp i butiken varje vecka.

Förslaget om tillträdesförbud ligger i en byrålåda på Justitiedepartementet, färdigt, utrett. Förslaget är remitterat och klart, och det har varit så i närmare ett halvår. Återigen får vi svart på vitt, rätt ifrån statsministern,

fru talman, att när regeringen vill få något gjort, då kan man göra det. Vi har sett det med amnestilagen, som Ulf Kristersson debatterade tidigare, och vi har sett det i fråga om värnskatten, men för att säkerställa en grundläggande trygghet och att man inte ska bli utsatt för den typen av trakasserier bara för att man driver hederlig handel händer inget.

Prot. 2019/20:25
24 oktober

Statsministerns
frågestund

Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Det sista var ingen fråga utan väl inövad retorik. Det må vara hänt om Ebba Busch Thor vill ge sig hän åt det.

Jag har samma svar som förut, nämligen att vi arbetar så snabbt som det någonsin går. Inget ligger till sig i byrålådan. Men det är rätt många lagstiftningar som ska gå igenom.

Vi delar uppfattningen om problemet, och så snabbt som det någonsin går ska lagstiftningen tas fram. Något annat svar kan jag inte ge.

Myndighetssamverkan mot grov brottslighet

Anf. 35 JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! För oss liberaler är det lätt att stämma in i frågorna om utsatta platser. Det handlar om människor som bedriver handel, våra badhus samt våra offentliga och gemensamma bibliotek som är till för kunskap, inte att vara värmestuga åt grovt kriminella.

Min fråga från Liberalernas sida handlar mer om de omfattande omvärldsförändringar vi ser när det gäller den grövre kriminaliteten. Vi ser hur globalisering och digitalisering påverkar så att allt blir så otroligt mycket mer komplext. Trots enorma satsningar med 10 000 fler polisanställda, vässade verktyg för polis och åklagare så att de kan gå vidare i enskilda utredningar krävs ändå mer av samverkan.

Nyligen presenterade, under polisens ledning, flera brottsbekämpande myndigheter en gemensam lägesbild där man pekade på att de kriminella nätverken är alltmer gränsöverskridande. De använder sig av alltmer avancerade digitala verktyg. Inte minst våra digitala legitimationer är ett brottsverktyg för dem som vill komma åt enskilda personers pengar.

Detta gäller också våra välfärdssystem, vår arbetsmarknad samt narkotika- och våldsbrottslighet. Den breda ansatsen är tydlig.

I samband med att brottsbekämpande myndigheter samverkar och lägger fram sina förslag är en viktig önskan att alla myndigheter inom välfärdsområdet ska ha – förutom att utföra sitt huvuduppdrag, rätt försäkringar, rätt a-kassa, rätt service – ett medskick att de också ska agera brottsförebyggande och brottsbekämpande.

Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag är glad att denna fråga har tagits upp eftersom den ingår i kampen mot den organiserade brottsligheten. Vi är fast beslutna att knäcka gängen, och då krävs att hela samhället, inklusive myndigheterna, ägnar sig åt brottsbekämpande verksamhet. Till exempel Skatteverket, Försäkringskassan och livsmedelsinspektörer i kommunerna måste samarbeta fullt ut med poliser och andra myndigheter. Det är precis vad polisen själv säger.

Nu sker en myndighetssamverkan mellan tolv myndigheter i och utanför rättsväsendet. År 2015 beslutade regeringen att inrikta myndighetssamverkan lokalt, och det har burit framgång på sina ställen i just utsatta områden.

Detta ska fortsätta. Precis som Johan Pehrson sa finns en gemensam lägesbild. De arbetar med den, och de sitter tillsammans i polisens egna lokaler och delar underrättelseinformation om individer och annat. Det är totalt 200 polisanställda som ingår i jobbet.

I det 34-punktsprogram mot brottsligheten som nu tagits fram är punkt 8 just arbete med att förstärka det myndighetsgemensamma arbetet mot grov organiserad brottslighet. Styrningen är en del av detta, och den ska utvecklas så att allt fler myndigheter får precis det dubbla uppdrag som nämndes här – sitt eget grunduppdrag men också samverkan. Det ska också genomföras pilotprojekt i ett antal utsatta områden för att utarbeta ännu bättre strategier i detta arbete.

Anf. 37 JOHAN PEHRSON (L):

Fru talman! Jag tackar statsministern för svaret. Vi får se till att vi verkligen angriper den grova brottsligheten, som håller på att äta sig in i själva samhällskroppen.

Det är omfattande bedrägerier som vi kan ta del av i rapporter, både de som går att läsa på myndigheternas webbplatser och de som vi kan ta till oss i rollen som statsminister eller ledamot i justitieutskottet. Det handlar om CSN, LSS, a-kassan och andra ersättningar från Försäkringskassan och nystartsjobb. Det är en mängd områden där vi måste se till att uppdraget hos de beviljande myndigheterna också handlar om att förebygga och, som en underuppgift, bekämpa brotten mer operativt. Annars kommer det att sluta med förskräckelse.

Jag hoppas att statsministern återkommer med ett förslag där alla berörda myndigheter får i tydligt angivet uppdrag att samarbeta för att förebygga och även bekämpa brott.

Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Vi är helt överens om vilket bekymmer detta är, och vi ska inte låta det gå över styr.

Det är samhällets uppgift att visa medborgarna att samhället är starkare än dessa gäng. Det är därför brottsligheten måste bekämpas på flera olika sätt. Det gäller inte minst den ekonomiska brottsligheten, för den är ett sätt för kriminella att livnära sig och i några fall tyvärr leva väldigt gott på denna typ av verksamhet.

Det här är skattebetalarnas pengar. De ska gå till välfärd. Om det är studiestöd eller arbetslöshetsförsäkring spelar mindre roll; de ska gå till medborgarna i Sverige som betalar skatt. De ska inte gå till organiserad brottslighet.

Det är därför styrningen nu utvecklas vartefter så att fler myndigheter får samma uppdrag att naturligtvis sköta sitt fögderi men också ingå i samverkan med polisen och de andra myndigheterna. Vi ska knäcka den här brottsligheten.

(Applåder)

Anf. 39 JOHANNA HARALDSSON (S):

Fru talman! Till och med den sista september har i år 32 personer omkommit på sin arbetsplats i Sverige. Det är mammor och pappor, människor som någon älskar, som på grund av brister i skydd och säkerhet aldrig kommer att komma hem igen. Det är 32 personer för mycket. Och i veckan kunde vi läsa om ytterligare en man som omkommit på en byggarbetsplats i Vallentuna.

Vi socialdemokrater uppmärksammade tidigt behovet av att jobba för att minska antalet dödsolyckor i arbetslivet. Förra mandatperioden tog regeringen fram en första nollvision som en del i en bred arbetsmiljöstrategi. Tyvärr har dessa åtgärder inte varit tillräckliga.

Vad avser statsministern att göra vidare i frågan för att minska antalet dödsfall i arbetslivet?

Anf. 40 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Nollvisionen är oerhört viktig att hålla i. Ingen ska behöva dö på sitt arbete.

Det var därför vi startade förra mandatperioden med att ge ett rejält tillskott till Arbetsmiljöverket så att det tillkom 150 inspektörer. Vi höjer nu beloppet så att vi kan fortsätta anställa fler inspektörer. Arbetslivsforskningen startades upp igen efter att ha tagits bort av den förra regeringen. Vi ger också inte minst polisen bättre möjligheter att inspektera arbetsplatser där man misstänker att här går det helt enkelt inte rätt till.

Vi har nu överlämnat en proposition till riksdagen med ett förslag om att maxbeloppet för företagsbot ska höjas från 10 miljoner till 500 miljoner kronor för allvarliga brott som begås av större företag. Vi föreslår att detta träder i kraft redan den 1 januari 2020.

Vi måste fortsätta se till att människor kan vara säkra på sina arbeten.

Sveriges agerande för fred i Syrien

Anf. 41 JONAS ERIKSSON (MP):

Fru talman och statsministern! Hundratusentals människor är på flykt efter Turkiets invasion av norra Syrien och offensiv mot den kurdiska befolkningen med bomber, granater och marktrupper. Det har rapporterats över 100 döda människor, även civila.

Erdoğan vill upprätta en så kallad säkerhetszon i Syrien, dit han vill flytta upp till 2 miljoner av de 3,6 miljoner syriska flyktingar som finns i Turkiet. Kurderna befarar att syftet är etnisk rensning, och det är inte svårt att dela den oron eller instämna i den beskrivningen av vad som faktiskt händer.

Det är bra att Sverige har markerat mot Erdoğan tillsammans med EU. Det är bra att vi slutar exportera vapen till Turkiet och att biståndet ökar med 100 miljoner. Men vad händer nu, och på vilket sätt kommer Sverige att verka för fred i regionen och stödja civilbefolkningen?

Anf. 42 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Sverige var ju bland de första som tydligt fördömde det som Turkiet gjorde med sin militära offensiv i norra Syrien.

Vi är drivande inom EU för att få EU att agera, inte minst genom att införa ett vapenembargo, eftersom det Turkiet har gjort är ett brott mot folkrätten. Det försvårar naturligtvis för civilbefolkningen, och det kommer med stor sannolikhet att göra det lättare för Daish att fortsätta sina operationer.

Vi har också verkat i FN:s säkerhetsråd, inte minst för att EU-länderna som ingår i säkerhetsrådet – exempelvis Tyskland – ska driva frågan i säkerhetsrådet. Om jag kommer ihåg rätt togs den upp som en övrig fråga, men vi vill fortsätta driva att FN:s säkerhetsråd tar stort ansvar i frågan så att världssamfundet visar att detta inte är acceptabelt.

Därutöver är det viktigt för oss att se till att det finns humanitära resurser så att vi kan hjälpa folk här och nu. Vi kommer aldrig att ge oss utan jobba för fred i norra Syrien.

Utvisning av dömda asylsökande

Anf. 43 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Fru talman! Sverige ska ta sitt delansvar för dem som är på flykt i världen. Människor med asylskäl ska få en chans att bygga ett nytt liv här. Men den chansen förpliktat. Den som inte följer våra lagar utan gör sig skyldig till allvarligare brott måste anses ha förbrukat vårt förtroende. Det är inte en hård linje, fru talman. Det är en rättvis linje.

En riksdagsmajoritet har också krävt tuffare regler, där fler fall ska leda till utvisning. Riksdagen har alltså varit tydlig. Det har inte regeringen. Justitieministern har lovat en utredning, men den har vi ännu inte sett röken av. Tiden går, och i takt med det riskerar regeringen att ytterligare urholka förtroendet för rättsstaten.

Gång på gång möts vi av fall där människor får stanna i Sverige trots att de begått avskyvärda brott som våldtäkt. När tänker statsministern sätta stopp för det?

Anf. 44 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Det är klart att människor som begår grov brottslighet inte ska ha en plats här utan ska utvisas. Det menar vi också.

Det är också det som faktiskt sker. Man kan tycka att det sker för sällan, men det är inte så att det inte sker. Det är inte så att man kan göra vad som helst här och säga att man har all rätt att bli kvar. Låt oss ändå konstatera det.

Också detta måste utredas, men som jag sagt tidigare tror jag att det finns få departement som har så många propositioner att arbeta med. Allt kommer inte att kunna göras på precis samma gång, utan departementet och departementschefen måste få hantera detta i den ordning det går att göra det. Men det är inte så att ingen utvisas på grund av grov brottslighet.

Låt oss se när detta kan tas vidare. Jag kan inte ge något datum för exakt när det kan ske.

Anf. 45 PAULA BIELER (SD):

Fru talman! Min fråga kommer att knyta an till det första replikskiftet, som var med Ulf Kristersson.

Jag vill först poängtera att även om utbildning för unga såklart är något behjärtansvärt kan det knappast vara Sveriges uppgift att ge utbildning till vuxna som har missbrukat våra asyllagar och sökt sig hit trots att de saknat asylskäl, vilket är precis vad gymnasielagen handlar om.

Jag måste också säga att det svar som Kristersson fick förbluffade mig med den arrogans som det uppvisade gentemot Sveriges Kommuner och Landsting. Man avfärdade att kritiken skulle röra direkta effekter av lagen. På punkt efter punkt har farhågor och kritik lyfts, och på punkt efter punkt har dessa besannats, med direkt koppling till lagen.

I SKL:s debattartikel förra veckan sägs avslutningsvis att man i ett och ett halvt år har försökt tolka lagen och försökt få besked från regeringen utan att få det. Hur länge ska Sveriges Kommuner och Landsting vänta på att regeringen tar sitt ansvar för de lagar som införs och det ansvar som kommunerna åläggs?

Anf. 46 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Svaret är detsamma: Denna lagstiftning har passerat Sveriges riksdag, och den gäller. Det är inte så att det aldrig uppstår några frågetecken kring andra lagar. Även andra lagar kan mycket väl upplevas som otydliga, och det kan uppstå osäkerhet om tolkningen i början. Det är nog rätt vanligt när det gäller ny lagstiftning.

Vi duckar inte för problemet. Kommuner och landsting måste ha mer resurser överlag. Men det går inte att generellt dra ned på utbildning för de människor som får stanna i vårt land, som Sverigedemokraterna föreslår. Då får kommuner och landsting mindre resurser för att arbeta med välfärden, och det kommer att vara långsiktigt skadligt för vår välfärdssektor. Så låt oss se till att de som får stanna kommer i arbete! För detta behövs mer utbildning, inte mindre.

Naturvårdsverkets hantering av sekretessbelagda uppgifter

Anf. 47 KRISTINA YNGWE (C):

Fru talman! En tillfällig konsult, tillika uttalad jaktmotståndare med förtroendeuppdrag i Svenska rovdjursföreningen, fick i maj 2018 tillträde till Naturvårdsverkets databas Rovbase för att städa ut gamla noteringar gällande bland annat döda björnar. Uppdraget skulle gälla 2018 ut.

I mars 2019 upptäckte dock länsstyrelsen i Jämtland att någon utan behörighet gjort ändringar i databasen. Konsulten hade alltså efter avslutat uppdrag möjlighet att göra slagningar i ett sekretessbelagt register över svenska jägare som varit involverade i rovdjursjakt. En anmälan till Datainspektionen gällande misstänkt dataintrång är nu inlämnad.

Naturvårdsverkets undermåliga hantering av sekretessbelagda uppgifter är allvarlig på flera sätt, inte minst med Transportstyrelsen i färskt minne. Hotbilden mot redan utsatta personer riskerar att förvärras, men hanteringen riskerar också att leda till att medborgarnas förtroende för svenska

myndigheter minskar. Hur tänker regeringen säkerställa att ett liknande säkerhets haveri inte upprepas inom svenska myndigheter?

Anf. 48 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag vet inte hur jag ska behandla detta som en allmänpolitisk fråga. Myndigheternas ansvar för att hantera sin information är glasklart. Detta måste ske med integritet och rätt skydd, och därför har vi under ett antal år gentemot myndigheterna drivit att de måste vara mycket noggranna med den information de har så att det som har skett vid ett antal myndigheter inte upprepas. Vi har höjt säkerhetsnivån, vilket innebär att den myndighet som eventuellt tänker sig att andra ska kunna sköta viss information eller hantering måste vara mycket noggrann med den utläggningen.

Exakt hur det gick till vid denna myndighet kan jag inte svara på; det tror jag ledamoten inser. Men myndigheternas säkerhetsnivå har höjts generellt i samarbete med polis, försvar och säkerhetspolis.

EU-medel till Turkiet

Anf. 49 HÅKAN SVENNELING (V):

Fru talman! Under förra söndagens partiledardebatt rök statsministern ihop med Jonas Sjöstedt om de pengar som EU ger till Turkiet. I efterhand visade det sig att det var Jonas Sjöstedt som hade rätt: 25 procent av EU-pengarna går direkt till Turkiets statskassa.

Turkiet får också andra pengar i så kallat föranslutningsstöd, som man får för att man är kandidatland. Statsministern sa vid förra veckans EU-nämnd att han inte tyckte att pengarna till Turkiet skulle stoppas eftersom oppositionen i Turkiet inte tyckte att man skulle ändra detta.

Jag har lite svårt att förstå varifrån statsministern har fått detta. Det är tydligt att oppositionen är kritisk mot Erdoğan och tycker att man ska öka pressen på hans regim.

Myndigheten ISP har stoppat vapenexporten till Turkiet. Det är bra! Vi kan också se att Saab har samarbetat militärt med Turkiet. En av statsministerns närmaste medarbetare, hans planeringschef, gick nyligen till Saab. Jag undrar vad statsministern tycker om detta.

Anf. 50 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Det går inte pengar till Turkiets statskassa för att landets statsledning ska fara väl. Det går pengar till Turkiet för att flyktingar ska ha det så bra som det går under svåra förhållanden, eller i alla fall lindrigare. Pengarna går till barns utbildning, bostäder och annat. Tar man bort dem vet vi vilka som drabbas. Det är inte Turkiets statsledning utan ett antal miljoner flyktingar.

När det gäller EU och medlemskapsstödet är det möjligt att det finns olika oppositioner. Det finns också en tydlig del av oppositionen i Turkiet som vill hålla kvar kopplingen till EU och inser att de är i en mycket sämre situation om den brister helt. Stödet har dragits ned rejält och går bland annat till civilsamhället för att utveckla dess styrka. Jag tycker att detta är en bra satsning som görs i Turkiet.

Anf. 51 INGEMAR KIHLSSTRÖM (KD):

Fru talman! Den senaste tiden har innehållet i Skolverkets förslag till nya kursplaner för grundskolan kritiserats därför att antiken skulle tas bort i ämnet historia. Men det är inte endast förslaget om antiken som gett upphov till protester. Det nya förslaget innebär också att de tydliga referenser till Bibeln och andra religiösa urkunder som finns i dagens kursplan för religionskunskap tas bort.

I ljuset av att mycket i vår kultur relaterar till Bibeln – i till exempel sångtexter, filmer och böcker – samt att vårt samhälle i hög grad har referenser till en judisk-kristen värdegrund framstår denna strykning, likt det ursprungliga förslaget om strykning av antiken, som märklig och historielös.

Fru talman! Då beslutet om ny kursplan ligger hos regeringen skulle jag vilja fråga statsministern: Tycker statsministern och regeringen att det är rimligt att som Skolverket föreslår ta bort den tydliga referens till Bibeln och andra religiösa urkunder som finns i grundskolans ämnesplan i dag?

Anf. 52 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag tror inte att jag i detta läge ska gå in och diskutera exakt hur kursplanerna ska se ut i skolan. Vi har en myndighet som har i uppdrag att ta fram förslag, och när de sedan ligger på vårt bord ska vi bereda det vi ska fatta beslut om. Jag ska inte här och nu säga vad som ska vara med och inte vara med i denna kursplan. Låt oss följa den ordning vi har och diskutera det i den ordning det ska ske.

Information till skolelever om islamisters brott mot mänskligheten

Anf. 53 ROBERT HANNAH (L):

Fru talman! I april 2014 stod Stefan Löfven framför tusentals åhörare på det assyriska nyårsfirandet i Södertälje och lovade att regeringen, om han blev vald till statsminister, skulle erkänna Turkiets folkmord på assyrier, armenier och andra kristna minoriteter för hundra år sedan. Stefan Löfven svek det löftet.

Sedan kom Isis och började halshugga och folkmörda assyrierna – ättlingarna till dem som överlevde det första folkmordet – och andra grupper, som yazidier. Återigen vägrade Stefan Löfven att kalla Isis handlingar för folkmord. Regeringen ville inte heller skicka direktstöd till minoriteterna så att de kunde överleva.

I dag kan det assyriska nyårsfirandet knappast genomföras i vare sig Turkiet, Irak eller i Syrien – men i Sverige. Samtidigt ser vi att den största gruppen extremister i Sverige är våldsbejakande islamister – minst 2 000 personer, enligt Säpo.

Därför undrar jag, fru talman, om statsministern kan svara på min fråga. Vi informerar i dag om nazisternas och kommunisternas brott mot mänskligheten. Tänker statsministern jobba för att vi även ska informera skolungdomar om islamisternas brott mot mänskligheten?

Anf. 54 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag menar att det är skolans uppgift att informera om hur historien ser ut. Frågan gällde om man juridiskt skulle säga att det rör sig om ett folkmord. Vi är nog överens om hur vi betraktar det som skedde i samband med Osmanska rikets sönderfall – det mördande och de hemskheter som människor utsattes för. Frågan var om regeringen skulle uttrycka att det juridiskt sett var ett folkmord. Detta har utretts av de människor som jag tror är den bästa expertisen. De rådde oss att inte göra just detta, för det är väldigt få regeringar som har gjort det.

Däremot är det viktigt att konstatera att det har skett fruktansvärda övergrepp mot människor. I dag stöder också den svenska regeringen minoriteter och humanitärt bistånd i dessa länder.

Beredskap för lågkonjunktur och ökande ungdomsarbetslöshet

Anf. 55 SERKAN KÖSE (S):

Fru talman! En lågkonjunkturs inmarsch ska inte överdrivas, men nu när kurvorna inte pekar lika skarpt uppåt längre finns det tid att förbereda för framtiden och undvika de riktiga dalarna. Det är de personer som har svagast förankring på arbetsmarknaden som får lämna först. En sådan grupp är de unga.

Enligt Arbetsförmedlingen har ungdomsarbetslösheten vänt, om än ganska blygsamt. Därför vill jag fråga statsministern: Vad avser regeringen att göra för att säkerställa tryggheten för exempelvis ungdomar vid en vikande konjunktur?

Anf. 56 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Under förra mandatperioden minskade ungdomsarbetslösheten, även om den fortfarande är alldeles för hög. Den var för hög då, och vi riskerar nu att gå in i en avmattning i ekonomin, och då måste vi ha beredskap för att ge ungdomar möjligheter.

Då är det viktigt med en aktiv arbetsmarknadspolitik. Det måste finnas åtgärder så att ungdomar har direktkontakt med arbetsmarknaden, och det måste också finnas utbildningsmöjligheter. Därför lägger vi nu till exempelvis ytterligare platser i Kunskapslyftet, så att vi snart är uppe i 100 000 utbildningsplatser. Det vill vi fortsätta att öka, för det är viktigt.

För många ungdomar är det nog ytterligare utbildning som är nyckeln. Det är det långsiktigt bästa som ungdomar kan göra, och därför ska vi ge dem bra utbildningsmöjligheter. Därför är det fel att, som man gör i Moderaternas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas budget, dra ned på den typen av åtgärder. Det vore förödande för våra ungdomar.

Straffreduktion för unga

Anf. 57 JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! ”Är man myndig ska man stå för sina handlingar fullt ut.” Det är faktiskt inte mina utan Stefan Löfvens ord från så sent som häromåret, och de syftar på den straffrabatt som i dag ges till personer som är 21 år fyllda. Den är ett ganska märkligt påfund, för om man är myndig är man, precis som statsministern påpekade, myndig fullt ut. Tyvärr innebär

den också att väldigt många brottsoffer i Sverige i dag inte får den upprättelse som de faktiskt förtjänar.

Nu har vi haft gängsamtal. Jag gick in i de förhandlingarna med just det förslag som statsministern presenterade häromåret. Men då visade det sig plötsligt att Socialdemokraterna inte alls var intresserade av det längre och inte ville gå med på det. I stället var det plötsligt Miljöpartiets linje som gällde, där man till slut landade i vad regeringen själv beskrev som en ”marginell förändring”.

Vad är det som har fått statsministern att ändra sin uppfattning på så kort tid? Eller är det så att statsministern har en uppfattning, partiledaren en annan och privatpersonen en tredje?

Anf. 58 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Man ska stå för sina handlingar, och så finns det straffsattser uppsatta för brott.

I det som vi har diskuterat i den grupp som Johan Forssell var med i – och jag förstår att Moderaterna till största del stöder de slutsatser som gruppen kom fram till – ingick också om man ska ta bort straffrabatten eller inte. Vi har sagt att vi är beredda att göra det för den grova brottsligheten.

Jag tror att Johan Forssell vet att det finns de som säger att det inte är det bästa att helt ta bort den så kallade straffrabatten eftersom ungdomar med långa fängelsestraff ofta blir kvar i kriminalitet. Det finns alltså en balans att väga av här. Men vi menar alltså att för den grova brottsligheten finns det all motivation att ta bort den, och det är en del i detta att stå för sina handlingar.

Beslut om ansökta bearbetningskoncessioner

Anf. 59 LINDA YLIVAINIO (C):

Fru talman! Gruv- och mineralnäringen och hela värdekedjan inom gruvklustret är en viktig näring i Tornedalen, Norrbotten och Sverige.

Vän av ordning kan invända att det är en smula förmätet av en enkel riksdagsledamot att stå här i riksdagens talarstol och påpeka detta för statsministern – en statsminister som varit ordförande för gruvarbetarnas fackförbund IF Metall och ibland talar sig varm för gruvnäringens nyckelroll i arbetet med hållbar utveckling och klimatomställning. Men sanningen är att det är just detta jag behöver göra. Jag och många med mig har förgäves försökt att fråga den förra och den nuvarande näringsministern när regeringen tänker börja avgöra ärendetypen ansökta bearbetningskoncessioner. Svaret är alltid detsamma sedan 2016, då Norra Kärr-målet avgjordes: sedan.

Min fråga till statsministern är därför: När har statsministerns andra regering för avsikt att börja besluta i dessa ärenden?

Anf. 60 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag förstår fullt ut frågeställningen och engagemanget. Det åskådliggör också lite grann av det svåra i detta.

Här finns i huvudsak två intressen som kolliderar. Det ena är att vi ska ha ett så effektivt utnyttjande av våra naturresurser som möjligt. Det är

också därför vi ser över den lagstiftning som finns. Det andra är helt andra intressen som vill ta större hänsyn till den miljöpåverkan som detta innebär. Där har vi två motstående intressen. Dem måste vi få att samverka.

Vi har begåvats med metaller och mineraler och också med skog. Våra naturresurser ska vi ta till vara på så bra sätt som möjligt. Men vi måste få dessa två motstående intressen att sammanfalla och hitta en lösning som kan passa båda.

Regeringens syn på Arlanda och Bromma

Anf. 61 ÅSA COENRAADS (M):

Fru talman! En infrastruktur som håller ihop Sverige är nödvändig för att vi ska kunna leva och verka över hela landet. Vi bor i ett avlångt land i utkanten av Europa, med en liten, exportberoende ekonomi. För oss är flygande nödvändigt för att hålla ihop landets alla delar.

Under den senaste tiden har det återigen förekommit lite olika besked om var regeringen står i frågan om Arlanda och Bromma. Infrastrukturmministern säger att Arlanda ska byggas ut. Några timmar senare säger en mycket ilsken miljö- och klimatminister att så inte är fallet och att det inte är regeringens politik utan Socialdemokraternas. Återigen är detta lite oroväckande.

Min fråga till statsministern är därför: Vad tycker regeringen om Arlanda och Bromma, och när planerar man att starta utbyggnaden av Arlanda?

Anf. 62 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Som så riktigt påpekas är det väldigt betydelsefullt med en stark infrastruktur. Det gäller bilar, tåg, sjöfart och flyg.

När det gäller flyget har man utrett just Arlandas utbyggnad. Det enkla svaret, som båda statsråden har uttryckt, är att regeringen ännu inte har fattat beslut om just Arlanda. Det beslutet återstår att fatta. Tills vidare arbetar vi med att se till att flygets miljöpåverkan kan bli så liten som möjligt genom bland annat bättre bränsle. Flygskatten är beslutad och så vidare. Det arbetet fortgår, och när beslutsunderlaget är klart kommer regeringen naturligtvis att fatta beslut, men båda statsråden har tydligt sagt att inget beslut ännu är fattat av regeringen.

Tandvårdsstödet till unga

Anf. 63 ERICA NÅDIN (S):

Fru talman! Den socialdemokratiskt ledda regeringen har under förra mandatperioden successivt byggt ut den avgiftsfria tandvården för unga vuxna till att från och med i år, 2019, ge kostnadsfri tandvård till alla unga till och med 23 års ålder.

Jag ser nu i den kristdemokratiska budgetmotionen att man vill ta bort tandvårdsstödet för vårt lands unga. Det gör mig orolig eftersom det är en angelägen reform som innebär att många unga kan ha god tandstatus, även de som studerar och kanske inte har en så god ekonomi. Jag undrar därför om statsministern här och nu kan försäkra oss om att regeringen inte kom-

mer att föreslå något liknande och därmed ta bort en viktig välfärdsreform för landets unga.

Prot. 2019/20:25
24 oktober

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 64 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag är stolt över att vi under den förra mandatperioden kunde höja åldersgränsen för kostnadsfri tandvård till att omfatta också 20–23-åringar. Jag kommer inte att medverka till att på nytt göra det dyrare för unga att gå till tandläkaren. Detta är en viktig förebyggande insats för en bättre tandhälsa längre fram i livet.

Men det är uppenbart att det finns olika syn här i kammaren när det gäller vad välfärd faktiskt är. För oss är det välfärd att ha kostnadsfri tandvård för dessa ungdomar, liksom för äldre. För oss är det viktigt med kostnadsfri mammografi för kvinnor och så vidare. Därför kommer vi att slåss för detta. Det är detta som är välfärd och det som vi ska stå upp för. Socialdemokratin är garanten för att välfärden alltid prioriteras.

Klimatklivets effektivitet

Anf. 65 HELENA ANTONI (M):

Fru talman! Vi står just nu inför vår tids allra största utmaning. Vi ser världen över exempel på klimatförändringarna, som fått barn och unga att undra vad politikerna egentligen sysslar med.

Att klimatet ska behandlas med stor respekt och som en prioriterad och viktig fråga är det få som inte håller med om nu för tiden. Det handlar snarare om på vilket sätt man väljer att möta denna utmaning. Det blir därför självklart för mig och Moderaterna att varje satsad krona ska göra största möjliga nytta för klimatet.

Fru talman! Min fråga till statsministern baseras på debatten om Klimatklivet, som fördes i kammaren i går. Varför väljer regeringen att lägga miljarder på ett projekt som Riksrevisionen dömt ut som verkningslöst för att minska utsläppen?

Anf. 66 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Fru talman! Jag delar inte den uppfattningen. Vi har tusentals projekt runt om i vårt land. Det handlar om att sätta upp solceller. Det handlar om vindkraft, biogasanläggningar, laddstolpar och allt annat som pågår runt om i landet. Jag brukar säga att det är en folkrörelse som vi nu har igång.

Naturvårdsverkets bedömning är att detta minskar utsläppen med 1 ½ miljon ton, om jag kommer ihåg rätt. Det är rätt bra. Det är mycket. Vi gör alltså vår del. När vi gör vår del vad gäller både Klimatklivet och Industriklivet kommer vi att ligga före. Och när vi ligger före har vi möjlighet att sälja vårt kunnande och sälja produkter som vi utvecklar här i Sverige. Då gör vi klimatnytta i andra länder samtidigt som vi bidrar till jobb och välfärd här hemma. Den satsningen är bra. Vi tänker fortsätta med den. Det är ett bra sätt för Sverige att visa att vi ligger i framkant i, precis som det påpekas, den viktigaste frågan vi har.

Statsministerns frågestund var härmed avslutad.

§ 7 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

- 2019/20:27 Fortsatt svenskt deltagande i Natos utbildnings- och rådgivningsinsats Resolute Support Mission i Afghanistan
2019/20:32 Skatt på avfallsförbränning
2019/20:37 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om värdepapperisering

Motioner

- med anledning av prop. 2019/20:21 Lägre kapitalkrav för privata aktieföretag
2019/20:3406 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V)
2019/20:3407 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD)
2019/20:3409 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M)

§ 8 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 23 oktober

2019/20:69 Krångliga regler för företag

av *David Josefsson* (M)
till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2019/20:70 Socialförsäkringssystemet för företagare

av *Hans Rothenberg* (M)
till statsrådet Ardalán Shekarabi (S)

2019/20:71 Kinas efterlevnad av WTO:s regelverk

av *Hans Rothenberg* (M)
till statsrådet Anna Hallberg (S)

2019/20:72 Snedvriden konkurrens

av *Hans Rothenberg* (M)
till statsrådet Anna Hallberg (S)

2019/20:73 Närhet till samhällsservice

av *Lars Beckman* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2019/20:74 Brott mot välfärden

av *Katarina Brännström* (M)
till statsrådet Ardalán Shekarabi (S)

2019/20:75 Stödet till flygplatserna i Norrland

av *Edward Riedl* (M)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 23 oktober

2019/20:225 Hjälp till åkeriföretag

av *Thomas Morell* (SD)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2019/20:226 Protester i Chile

av *Amineh Kakabaveh* (-)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:227 Verkställande av utvisningsbeslut

av *Dennis Dioukarev* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:228 Elbristen

av *Dennis Dioukarev* (SD)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2019/20:229 Protesterna i Chile

av *Håkan Svenneling* (V)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:230 Bromma flygplats

av *Jimmy Ståhl* (SD)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2019/20:231 Köer i vården

av *Camilla Waltersson Grönvall* (M)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:232 Turkiets offensiv i norra Syrien och misstänkta krigsbrott

av *Anders Österberg* (S)

till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:233 Nedläggningen av Bromma flygplats

av *Patrik Jönsson* (SD)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2019/20:234 Kemikalieskatten

av *Olle Thorell* (S)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2019/20:235 Kompensation till fiskare

av *Betty Malmberg* (M)

till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2019/20:236 Etablering på bostadsmarknaden

av *Dennis Dioukarev* (SD)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2019/20:237 Plastskatten och metallåtervinning inom gruvindustrin

av *Ann-Charlotte Hammar Johnsson* (M)

till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2019/20:238 Tillförlitligheten i regeringens uttalanden

av *Lars Beckman* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

Prot. 2019/20:25
24 oktober

2019/20:239 Kapacitetsbrist

av *Rickard Nordin* (C)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2019/20:240 Kapacitetsbrist

av *Niels Paarup-Petersen* (C)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2019/20:241 Kaos och trakasserier på Arbetsförmedlingen

av *Lars Beckman* (M)
till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 23 oktober

2019/20:121 Förtidsröster

av *Fredrik Lindahl* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:120 Personröstning för synnedsatta

av *Fredrik Lindahl* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:133 Skatt på vårdpersonal

av *Niklas Wykman* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2019/20:137 Lägesfaktorskommission

av *David Josefsson* (M)
till statsrådet Per Bolund (MP)

2019/20:138 Förtroendet för svensk ekonomi

av *Lars Beckman* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2019/20:145 Karriärvägar för kliniska forskare

av *Fredrik Christensson* (C)
till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

2019/20:149 FN:s budget

av *Hans Wallmark* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:146 Risk för statsstöd eller snedvriden konkurrens

av *Hans Wallmark* (M)
till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2019/20:147 Kinas agerande mot Sverige

av *Margareta Cederfelt* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:151 Innovationsrådet i Peking

av *Hans Wallmark* (M)
till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2019/20:150 Hot mot den svenska mötes- och yttrandefriheten

av *Hans Wallmark* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:159 Kostnader för bortforsling av skrotbilar

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:152 Sveriges strategi för den arktiska regionen

av *Cassandra Sundin* (SD)
till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:153 Åtgärder för att stärka attraktiviteten i polisyrket

av *Magdalena Schröder* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2019/20:154 Friskvård för företagare som bedriver näringsverksamhet

av *Lars Beckman* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2019/20:155 Otryggheten bland kvinnor

av *Ebba Hermansson* (SD)
till statsrådet Åsa Lindhagen (MP)

2019/20:156 Jämställd migration

av *Ebba Hermansson* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:157 Ridsportens förutsättningar

av *Ebba Hermansson* (SD)
till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2019/20:158 Tillämpning av regler för sand i liggbås för kor

av *Staffan Eklöf* (SD)
till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2019/20:160 Dansk gränskontroll mot Sverige

av *Hans Wallmark* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2019/20:162 Utredning av medicinska åldersbedömningar

av *Christina Høj Larsen* (V)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:163 Modellen för avräkningar från biståndet

av *Yasmine Posio* (V)
till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2019/20:172 Vindkraften och populationsperspektivet kring örnstammen

av *Lars Thomsson* (C)
till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2019/20:165 Studentbostäder

av *Fredrik Christensson* (C)
till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

2019/20:168 Stamnätet i södra Sverige

av *Lars Hjalmered* (M)
till statsrådet Anders Ygeman (S)

2019/20:171 Högskoleplatser i Gävleborg

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Matilda Ernkrans (S)

2019/20:170 Stöd till anhöriga till våldsdödade

av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2019/20:173 Nordiskt samarbete

av *Per-Arne Håkansson* (S)
till statsrådet *Anna Hallberg* (S)

2019/20:174 Finansiell infrastruktur i hela landet

av *Lars Mejern Larsson* (S)
till statsrådet *Per Bolund* (MP)

2019/20:175 Häktesplatser i Västerås

av *Mikael Damsgaard* (M)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2019/20:176 Regeringens stöd till Syriens nationella armé

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister *Ann Linde* (S)

2019/20:181 Rymning av IS-terrorister i Syrien

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister *Ann Linde* (S)

2019/20:177 Granskning av Sveriges Syrienbistånd

av *Markus Wiechel* (SD)
till statsrådet *Peter Eriksson* (MP)

2019/20:178 Problemen på Arbetsmiljöverket och Myndigheten för arbetsmiljökunskap

av *Magnus Persson* (SD)
till arbetsmarknadsminister *Eva Nordmark* (S)

2019/20:183 Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterade brott

av *Margareta Cederfelt* (M)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2019/20:191 Tillåtelse för kommuner och regioner att upphandla flygtrafik

av *Arman Teimouri* (L)
till infrastrukturminister *Tomas Eneroth* (S)

2019/20:184 Förhör av barn utan vårdnadshavares tillstånd

av *Magdalena Schröder* (M)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2019/20:192 Eget utträde

av *Dennis Dioukarev* (SD)
till näringsminister *Ibrahim Baylan* (S)

2019/20:193 Direktiv till Swedavia

av *Dennis Dioukarev* (SD)
till näringsminister *Ibrahim Baylan* (S)

2019/20:185 Myndighetskluster

av *Dennis Dioukarev* (SD)
till statsrådet *Lena Micko* (S)

2019/20:194 Behovet av en Kinastrategi

av *Dennis Dioukarev* (SD)
till utrikesminister *Ann Linde* (S)

2019/20:186 Underfinansieringen av välfärden

av *Dennis Dioukarev* (SD)
till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2019/20:195 Effektbrist

av *Mattias Bäckström Johansson* (SD)
till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2019/20:199 Tryggheten vid obevakade järnvägsövergångar

av *Mattias Karlsson* i Luleå (M)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2019/20:202 Dricksvatten i hela landet

av *Eric Palmqvist* (SD)
till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2019/20:204 Lokal infrastrukturplanering

av *Mikael Larsson* (C)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2019/20:203 Mer tid för historieämnet i skolan

av *Roger Haddad* (L)
till utbildningsminister Anna Ekström (S)

Prot. 2019/20:25

24 oktober

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.02.

Sammanträdet leddes

av andre vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 12.36 och
av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	1
§ 3 Ärende för hänvisning till utskott	1
§ 4 Svar på interpellation 2019/20:31 om prioritering av brottsoffer.....	1
Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 2 MIKAEL STRANDMAN (SD)	2
Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 4 MIKAEL STRANDMAN (SD)	4
Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
Anf. 6 MIKAEL STRANDMAN (SD)	5
Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
§ 5 Svar på interpellation 2019/20:37 om folkomröstning om invandringspolitiken.....	5
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 9 RICHARD JOMSHOF (SD).....	6
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
Anf. 11 RICHARD JOMSHOF (SD).....	8
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	9
Anf. 13 RICHARD JOMSHOF (SD).....	10
Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	11
Ajournering.....	11
Återupptaget sammanträde.....	11
§ 6 Statsministerns frågestund	12
<i>Effekterna av gymnasielagen.....</i>	<i>12</i>
Anf. 15 ULF KRISTERSSON (M)	12
Anf. 16 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	12
Anf. 17 ULF KRISTERSSON (M)	13
Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	13
<i>Regeringens syn på invandringen.....</i>	<i>13</i>
Anf. 19 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	13
Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	13
Anf. 21 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	14
Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	14
<i>Lagförslag om tillträdesförbud.....</i>	<i>14</i>
Anf. 23 ANNIE LÖÖF (C)	14
Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	15
Anf. 25 ANNIE LÖÖF (C)	15
Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	15

<i>Satsningar på välfärden</i>	16	Prot. 2019/20:25
Anf. 27 MIA SYDOW MÖLLEBY (V).....	16	24 oktober
Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	16	-----
Anf. 29 MIA SYDOW MÖLLEBY (V).....	17	
Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	17	
<i>Tidsplan för lagförslag om tillträdesförbud</i>	17	
Anf. 31 EBBA BUSCH THOR (KD).....	17	
Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	18	
Anf. 33 EBBA BUSCH THOR (KD).....	18	
Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	19	
<i>Myndighetssamverkan mot grov brottslighet</i>	19	
Anf. 35 JOHAN PEHRSON (L).....	19	
Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	19	
Anf. 37 JOHAN PEHRSON (L).....	20	
Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	20	
<i>Åtgärder mot dödliga arbetsplatsolyckor</i>	21	
Anf. 39 JOHANNA HARALDSSON (S)	21	
Anf. 40 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	21	
<i>Sveriges agerande för fred i Syrien</i>	21	
Anf. 41 JONAS ERIKSSON (MP).....	21	
Anf. 42 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	22	
<i>Utvisning av dömda asylsökande</i>	22	
Anf. 43 MARIA MALMER STENERGARD (M).....	22	
Anf. 44 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	22	
<i>Gymnasielagens följder för kommuner och landsting</i>	23	
Anf. 45 PAULA BIELER (SD).....	23	
Anf. 46 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	23	
<i>Naturvårdsverkets hantering av sekretessbelagda uppgifter</i>	23	
Anf. 47 KRISTINA YNGWE (C).....	23	
Anf. 48 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	24	
<i>EU-medel till Turkiet</i>	24	
Anf. 49 HÅKAN SVENNELING (V).....	24	
Anf. 50 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	24	
<i>Strykningen av religiösa referenser i Skolverkets förslag till kursplan</i>	25	
Anf. 51 INGEMAR KIHLESTRÖM (KD).....	25	
Anf. 52 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	25	
<i>Information till skolelever om islamisters brott mot mänskligheten</i>	25	
Anf. 53 ROBERT HANNAH (L).....	25	
Anf. 54 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	26	
<i>Beredskap för lågkonjunktur och ökande ungdomsarbetslöshet</i>	26	
Anf. 55 SERKAN KÖSE (S).....	26	
Anf. 56 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	26	
<i>Straffreduktion för unga</i>	26	
Anf. 57 JOHAN FORSSELL (M).....	26	
Anf. 58 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	27	
<i>Beslut om ansökta bearbetningskoncessioner</i>	27	
Anf. 59 LINDA YLIVAINIO (C)	27	
Anf. 60 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	27	
<i>Regeringens syn på Arlanda och Bromma</i>	28	

Anf. 61 ÅSA COENRAADS (M)	28
Anf. 62 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	28
<i>Tandvårdsstödet till unga</i>	28
Anf. 63 ERICA NÅDIN (S)	28
Anf. 64 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	29
<i>Klimatklivets effektivitet</i>	29
Anf. 65 HELENA ANTONI (M)	29
Anf. 66 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	29
§ 7 Bordläggning	30
§ 8 Anmälan om interpellationer	30
§ 9 Anmälan om frågor för skriftliga svar	31
§ 10 Anmälan om skriftliga svar på frågor	32
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 15.02.	35